

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Knihovna

E-knihy na UTB ve Zlíně

DAVID JANULÍK

Typ licence při akvizici e-knih

- Trvalý nákup - většinou výběr titulů – 1 SU
EBSCO, Elsevier, Wiley, MITPress, kolekce FOODnetBASE, kolekce Emerald BME
- Předplatné – většinou kolekce – (MU?)
Taylor & Francis Group: ENVIROnetBASE, POLYMERSnetBASE, konsorcia
- Výpůjčky – Flexibooks – výběr titulů

Počet dostupných titulů e-knih

- Anglické – zahraniční platformy, počet e-knih v trvalém nákupu cca 3300
- České – výpůjčky Flexibooks, počet titulů, ke kterým zprostředkujeme výpůjčku cca 400
volně dostupné zdroje, některá skripta a publikace UTB zpřístupněná v Digitální knihovně UTB
<http://digilib.k.utb.cz/>

Jak jsou e-knihy dostupné/vyhledatelné?

- Katalog – e-knihy v trvalém nákupu i tituly z některých předplacených kolekcí
Dříve katalogizovány jednotlivé tituly, nyní využíváme nabízené MARC záznamy, popř. získáváme MARC záznamy pomocí služby OCLC WorldShare
- Linking server – SFX server, kolekce nebo tituly se spravují a aktivují v KB
- Discovery systém – Summon v nástavbě Xerxes, kolekce nebo tituly se spravují a aktivují v KB
- Možný je i přístup z jednotlivých platforem

Strategie akvizice e-knih

- Vycházíme z doporučené literatury. Hlavně u zahraniční literatury kontrolujeme dostupnost e-knihy. Při nákupu pro potřeby akademických pracovníků a zaměstnanců se kupuje i výtisk minimálně do studovny nebo právě e-book.
- Požadavky od uživatelů-studentů jsou minimální. Akademičtí pracovníci a zaměstnanci většinou žádají o tištěnou publikaci, i když je jim nabízena e-kniha. Jde o nákup z jejich prostředků (grantů, ústavů). Občas nám dají doporučení na nákup některých publikací.
- Kvůli omezeným finančním možnostem chceme mít vždy možnost rozhodovat o nákupu (při nákupu z rozpočtu knihovny).
- DDA, PDA akviziční modely jsme zatím nevyužili ani nevyzkoušeli (hlavně opět z důvodu omezených financí). Spíš využíváme statistik přístupů třeba i ze zkušebních přístupů a na základě nich se občas rozhodneme nejvíce žádané tituly koupit na trvalo.

Náklady na akvizici

Náklady na akvizici za rok 2016	Kč
tištěné knihy	2 809 876,-
e-knihy v trvalém nákupu	304 221,-
časopisy	cca 700 000,-
EIZ	5 360 725,-
Celkem	9 174 822,-
výpůjčky Flexibooks	15 800,-

Dostupnost na více platformách

Jaké parametry hrají roli při rozhodování o nákupu e-knihy při dostupnosti na více platformách?

- cena knihy (často bývá stejná na více platformách)
- již na využívané platformě
- platform fee
- DRM a jiná omezení (počet uživatelů, apod.)

Propagace e-knih

Propagace u nás probíhá všemi možnými způsoby a využívanými informačními kanály 😊

- webové stránky knihovny
- Facebook
- newsletter
- časopis a letáky (letáčky)
- školení, výuka
- šířeno dál na fakulty přes knihovnickou a ediční radu, proděkany, ředitele ústavů ...

Výpůjčky Flexibooks

Spuštěno v říjnu 2014. Do konce roku 2014 ve zkušebním provozu a pro zjištění zájmu umožněno objednávání z celé nabídky Flexibooks. Z toho přímo v katalogu bylo možné požádat o výpůjčku u cca 900 titulů.

Nyní je možné požádat o výpůjčku u cca 400 titulů.

Nemáme automatizováno – nemáme propojení mezi KIS a Flexibooks. Požadavky se zadávají do KIS a vyřizuje je knihovník. Ten požadavky předává do Flexibooks a opačně předává uživatelům zaslané poukazy.

Rok	Počet žádostí	Úhrada v Kč
2014	172	17 983,-
2015	152	6 376,-
2016	234	15 798,-

další informace

- Zajišťujeme pro interní uživatele (studenti, zaměstnanci) vzdálený přístup k e-zdrojům EZproxy <https://proxy.k.utb.cz/login> – institucionální přihlášení Shibboleth
- Externí registrovaní uživatelé mají přístup k e-zdrojům jen v knihovně na vyhrazených počítačích. Pokud to licenční podmínky nezakazují, tak mají přístup ke všem zdrojům.
- Většina statistik využívání je dostupných online v administrativních rozhraních jednotlivých platforem. Zde jsou k nějakému datu vygenerovány a staženy nebo zaslány na e-mail.
- Překryvy v kolekcích a proměnnost kolekcí neřešíme. Máme většinou předplacené oborově orientované kolekce z různých oborů, takže překryvy nepředpokládáme. Překryvy by se projevily při importu do katalogu – kontrola na duplicitu.